

ἀπέχοντες αὐτῶν. Τὸ τερατῶδες μέγεθος τῆς φαλαί-
νης καὶ ἡ ἀποφορὰ τοῦ ἐλαίου τῆς προστατεύουσιν
αὐτὴν κατὰ τῆς ἀνθρωπίνης ἀδδραγίας. Πίθηκας
δὲν ἐραγέ ποτε οὐδὲν ἔθνος πεπολισμένον, διότι ὁ-
μοιάζουσι τὸν ἄνθρωπον, τὴν δὲ ψιττακὸν προφυλάσ-
σει ἡ ὁμιλία του. Εὐτυχῶς ὁμως οὐδὲν προστατεύει
τὰς καρίδας, τὰς πεταλίδας καὶ τὰ λοιπὰ ὄστρεα.
Διάσημός τις φυσιολόγος Γερμανὸς ἐμέτρησε χίλια
ἐντομα ζωντανὰ ἐντὸς ἐνὸς μέτρου καρίδων· ὥστε
πρώγοντες ὀλίγα ἐκ τῶν ζώων τούτων, τρώγει καὶ
μυριάδας ἄλλας ζώων! τὴν γαστριμαργίαν ἡμῶν
δὲν ἀναστέλλει τοιαύτη τρομὰ κατὰστροφή·

Ἄλλὰ φεῦ! δὲν ἦλθεν ἡ μᾶλλον παρῆλθεν ἡ κα-
τάλληλος ὥρα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν δογμάτων
τοῦ Πυθαγόρου. Ἡ λαιμαργία τῆς παρούσης ἐποχῆς
εἶναι τοσούτῳ μεγάλη, πολλὰ τῶν ἐδεσμάτων τὰ
ὅποια τρώγομεν εἶναι τοσούτῳ ὀλίγον φυσικά, ὥστε
δὲν εἶναι παράδοξον ἐάν ποτε φάγωμεν καὶ τίγρεις,
καὶ χελιδόνας καὶ πελαργούς, πιθανὸν δὲ καὶ σειρή-
νας, ἂν καὶ ἔχῃσι τοσαύτην ὁμοιότητα πρὸς τὸ ὠ-
ραῖον φύλλον.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικῶ.)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

—ο—

Εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῶν Συζητήσεων ἀνέγνωμεν
τὴν κατωτέρω ἐπιστολὴν τοῦ κόμητος Μαρκελλίου πρὸς
τοῦ νεωστὶ ἐκδοθέντος Καταλόγου τοῦ Κ. Παπα-
δοπούλου Βρεττοῦ, περὶ οὗ εἶπομεν καὶ ἡμεῖς ὀλίγα
εἰς τὸ φυλλάδιον ΡΣΤ'. Μεταφράζομεν δὲ ἐπιστῆδες τὴν
ἐπιστολὴν ταύτην, διότι ἐξ αἰτίας ἀποδεικνύονται
δύο τινὰ πρῶτον μὲν ὅτι ἐν μέσῳ τῆς τοσαύτης καθ'
ἡμῶν καταφορᾶς ὑπάρχουσι καὶ εὐγενεῖς ψυχαὶ θα-
κρύνουσαι ἐπὶ τῶν συμφορῶν ἔθνους ἀδίκως καταδιω-
κόμενου καὶ ἀναξίως πάσχοντος, καὶ δεύτερον, ὅτι
τὰ ἐπὶ τῆς μακρᾶς δουλείας ἔργα τῶν πατέρων ἡ-
μῶν δὲν εἶναι ἀνάξια τῆς προσοχῆς οὐχὶ μόνον τῶν
ξένων σοφῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ἀσχολουμένων εἰς
τὴν ρύθμισιν τῆς τύχης τῶν λαῶν· διότι ὁ Κ. Μαρ-
κελλος δὲν καταγίνεται ἀπλῶς εἰς τὰ γράμματα,
ἀλλ' ἀριθμεῖται μεταξὺ ἐκείνων οἵτινες ἐσπούδασαν
τὰ τοῦ κόσμου ἐν τῷ κόσμῳ αὐτῷ.

Ἰδοὺ ἡ ἐπιστολή·

Ἐν Μαρκελλίῳ, τὴν 20 Αὐγούστου 1831.

Κ. Σουτάκια!

Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἀνατρέξω μετὰ τῶν ὑμετέρων
ἀναγνωστῶν εἰς ἐποχὴν μεμακρυσμένην ἀπ' ἡμῶν δι'
ἐτῶν οὐχὶ μὲν πολλῶν, ταχέως ὁμως παρατριψάντων

καὶ παλαιωσάντων καὶ ἀνθρώπους καὶ πράγματα, ἐ-
τῶν μετῶν μεγάλων εὐρωπαϊκῶν σπαραγμῶν τῶν
ὁποίων τὸ ἀπῆχημα συνετάραξε καὶ αὐτὰ τὰ πέ-
ρατα τῆς Ἀνατολῆς.

Πράττω δὲ τοῦτο λαμβάνων ἀφορμὴν ἐκ φιλολο-
γικῶν τινος ἔργου δημοσιευθέντος πρὸ μικροῦ ἐν Ἀ-
θήναις. Τὸ ἔργον τοῦτο ἀνέκλεσεν εἰς τὴν μνήμη
μου τοσούτους διασημοὺς ἄνδρας τοὺς ὁποίους ἐ-
γνώρισα, καὶ τοσαύτας ἐντυπώσεις τῆς ἀνθρωπότητος
μου ἡλικίας, ὥστε ἐπαιώρητα αὐτὸ ἄξιον τῆς προσο-
χῆς ὄλων.

Τὸ 1823 ἔτος, μίαν τῶν ἡμερῶν καθ' ἣν ὁ Κ. Κάν-
νιγ, οἰστρηλατούμενος ὑπὸ σφοδροῦ ἐρωτος πρὸς τὴν
ἀρχαιοτητα, διετράνωσε δι' ἀγορεύσεως περιπατε-
στάτης τὰς συμπάσεις αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἕλληνα
ἀγῶνα, καθ' ἣν τὸ φιλόμουσον αὐτοῦ κατίσχυσε προ-
ώρας τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ πολιτικῶν ἀνδρός, ἐξη-
χόμεν τοῦ ἀγγλικῶν Βουλευτηρίου κατατετυγμένους
τὴν καρδίαν ὑπὸ τῶν γενναίων ἐκείνου λόγων, το-
σούτῳ συμφώνων πρὸς τὰς κλίσεις μου.

Ἄλλος τις λήρδης, ἐρχόμενος τῆς Βουλῆς συγ-
χρόνως μετ' ἐμοῦ, μ' ἐπλησίασε, καὶ σφίγγας μου
φιλικώτατα τὴν χεῖρα, ἐπειδὴ ἐγνωρίζομεθα, « Ἀ!
μοὶ εἶπε, ἀγαπᾷς λοιπὸν τὴν Ἑλλάδα, τὴν Ἑλλάδα
αὐτὴν δι' ἣν ὁ φίλος μου Κάννιγ ὠμίλησεν ἄτοπος
μὲν διὰ τὴν πολιτικὴν τῶν συναδέλφων αὐτοῦ, ἐπι-
τηδειώτατα δὲ διὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ δημοτικότητα;
ἔλθε σὲ παρακαλῶ αὐτοὺς τὴν τρίτην ὥραν εἰς τὴν
οἰκίαν μου, διὰ νὰ συδιαλεχθῶμεν ἐν ἀνέσει. »

Τὴν ἐπιούσαν μετέβην, κατὰ τὴν πρόσκλησιν ταύ-
την, εἰς τοῦ λόρδου Γκιλφορδ, ἥστις μὲν ὑπεδέχθη
πρῶτον μὲν εἰς κομφοστάτην οἰκίαν, ἔπειτα δὲ μὲ ὠ-
δήγησεν εἰς ὠραιότατον κήπον παρὰ τῷ Saint-Ja-
mes park. « Συγχώρησέ μοι, εἶπεν, ὑποβάλλοντά σε
εἰς ἕξεις τὰς ὁποίας ἀπέκτησα ὑπὸ τὸν ὠραῖον οὐ-
ρανὸν τῆς Ἰονίας. Ἐν πρώτοις θέλω μιν γευθῆ· καὶ
ἐπειδὴ διέτριψας πολὺν χρόνον εἰς τὴν Ἀνατολήν, δὲν
θέλεις, ἐλπίζω, παραξενευθῆ. Νὰ γευθῶμεν τὴν τρί-
την ὥραν ἐν Λονδίῳ, ὁποῖον σκάνδαλον! Τί νὰ σὲ εἴ-
πω, φίλε; δυστυχῶς δὲν εἶμαι ὁμοιος πρὸς οὐδέν
τῶν συμπολιτῶν μου· καὶ ἐντὸς τῆς Ἀγγλίας αὐτῆς,
εἶμαι κατὰ τὸ ἥμισυ Ἕλλην. »

Ἐν τῷ διαστήματι τοῦ ἀπροσδοκῆτου τούτου γεύ-
ματος, οὕτινος συνεμέθεξα καὶ μὴ πεινῶν, ὁ λόρδος
Γκιλφορδ μόνον ἀντικείμενον τῆς ὁμιλίας μου εἶχε
τὰ πολιτικὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν δικ-
νοσητικὴν αὐτῆς ἀνάπτυξιν. Τὸ δὲ γεῦμα εἶχε μίαν
μόνην ὁμηρικὴν ἀξίαν, ὅτι διήρκεσεν ὀλίγον, διότι
ἄλλως ἦτο πολυτελές. Εἰς τὴν κλασικὴν ἀφθονίαν
τῶν ἀρχαίων χρόνων ὁ ἐστιάτωρ προσέειπε καὶ τὴν
μεγαλαπρέπειαν τῆς βρετανικῆς ἀριστοκρατίας.

Μετὰ ταῦτα εἰσῆλθομεν εἰς μικρὰν βιβλιοθήκην
παρακειμένην τῷ ἐστιατορίῳ ὅπου συνεβήκαμεν πρὸ
μικροῦ οἱ δύο μόνοι. « Παρατήρησε, μοὶ εἶπε, διὰ
τὰ ἄλλα μου βιβλία ἔχω ἄλλας βέσεις· ἐνταῦθα ὅμως
ἔχω μόνον Ἑλληνικά. Ἐκεῖ μὲν εὐρίσκονται ὅχι ὅσα
ἐγράφησαν ἐν αὐτῇ κατὰ τὴν τρισχιλιετὴν ὑπαρξί-
ναι, ἀλλ' ὅσα περιεπλήθησαν, ἀπὸ τοῦ Ὀμήρου μέχρι

τῶν πατριωτικῶν ὕμνων τῶν Σουλιωτῶν καὶ τῶν Κλεφτῶν· ἐνταῦθα τὸ ἀρχαῖον καὶ τὸ νεώτερον ἰδιώμα συμβιβάζει μὲν ἀλλὰ δὲν ἐπιμειγνύονται. Καὶ δὲν ἔχω μὲν νέον τι νὰ σὲ εἰπῶ περὶ τῶν κλασσικῶν καὶ τῶν ὠραίων αὐτῶν Ἀγγλικῶν ἐκδόσεων τὰς ὁποίας καθωραΐζει λαμπρὰ βιβλιοδόρα· ἀλλὰ γνωρίζεις καὶ τὰ βιβλία τῆς χυδαίας γλώσσης, τοσοῦτω δυσκόλως εὗρισκόμενα· τὰ ἐνέδυσα ἐπίσης μετὰ λαμπροτάτου δερμάτος μαυρουσιανοῦ, καὶ ἀμολόγησόν, εἰς ποτὲ ἰδὲς αὐτὰ δύσμορφα παρὰ τῷ μόνῳ ἐν Σταμπούλ βιβλιοπώλῃ, ὅπῃ ἠλλαξάν τοῦλάχιστον μορφήν. Ἐλθε, ἰδωμεν αὐτά. »

Καὶ μοὶ εἰδείξεν ἀλληλοδιαδόχως, κατὰ τὴν χρονολογικὴν αὐτῶν σειράν, ὅπως ἔκειντο ἐπὶ τῶν ἐκ βιβλιοθήκης βιβλίων, τὰ συγγράμματα ὅσα ἐφαίνοντο αὐτῷ ἄξια τῆς προταγῆς μου. Ἐξ αὐτῶν δὲ πινάκην ἰδεῖ καὶ ἐγὼ πρὸ τινων ἐτῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ πλουτίσει μάλιστα τὴν περιφόρητον διπλωματικὴν μου βιβλιοθήκην.

Καὶ πρῶτον μὲν ἶδον ἔργα τῆς 13' ἑκατονταετηρίδος, τῆς Γραμματικῆς τοῦ Χρυσολωρᾶ καὶ τοῦ Λατίνιστος, τῶν κορυφαίων ἐκείνων καὶ ἐνδοξοτάτων ἐλληνοστῶν τῆς ἡρώους· τὰ παλαιότερα χρονικά τοῦ Δραβένου, τοῦ Θουκυδίδου τούτου τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος· ἔπειτα δὲ, μετὰ πολλῶν θεολογικῶν βιβλίων, Ἰλιάδα διὰ στίχων χυδαίων, τὴν ἀφελῆ καὶ ἐπιγραφὴν ἔχουσαν ἐν κεφαλίδι· « Λάβετε πάντες ἀνὰ χεῖρας τὸ βιβλίον τοῦτο ὅπως μάλιστα τὸ θαυμάσιον καὶ θαυμάσια τοῦ Ὀμήρου »· καὶ μετὰ ταῦτα, τὰ συγγράμματα τῶν Κυπρίων, οἵτινες ἐδημοσίευσαν ἐν Βεατία τὰ χρονικά αὐτῶν καὶ τὰς περιγραφὰς τῶν καλλονῶν τῆς ἐπὶ τότε χριστιανικῆς αὐτῶν νήσου, ἐνῷ οἱ πρόσφυγες τῆς δεδουλομένης Κωνσταντινουπόλεως ἐκταπεινῶν ἐν Ῥώμῃ τὰ χειρόγραφα ὅσα περισώλπισαν ἀπὸ τοῦ Ὀθωμανικοῦ κατακλυσμοῦ, πρὸς δὲ καὶ τὰ πρῶτα λεξικά τῆς Ὀμηρικῆς γλώσσης, ἀφ' ὧν ἠγωνιάσθησαν ὡς ἀποβάλλων τὸν τίτλον τοῦ Μιχάηλ Βασιλέως, τὴν ὕβριν διπλασθῆ ἐκείνῃ μετ' ἧς ἐστιγμάτισε μετὰ μικρὸν αὐτοὺς ἡ δουλεία.

Ἐλθόντες εἰς τὴν 12' ἑκατονταετηρίδα, ἰδοὺν τὸν Ἐρωτάκριτον τοῦ Βιζέντζου Κοριάρου, τὴν Ἐρωρίλιν τοῦ Χορτάτση, ποιήσεις ἀμφοτέρως τῆς Κρήτης, καὶ συμπετηγμένως ἐν πολλοῖς τόμοις τὰς ὁμιλίας τῶν Πατριαρχῶν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτῶν, τῶν ὁποίων τὸ ἐκκλησιαστικὸν ὕψος ἐπὶ εἰσέτι καθαρότητά τινα καὶ ἀρμονίαν ἐκ τῶν τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνίου.

Τὴν 11' αἰῶνα, αἱ ἐπιστημονικαὶ διατριβαὶ ὡς καὶ αἱ μεταφράσεις ἦσαν πολυπληθέστεραι· ἰδομεν τὴν ἀρχαίαν ἱστορίαν τοῦ Ραλλίου, Ἰπλέμαχον ἢ συνέχσαν τοῦ τετάρτου βιβλίου τῆς Ὀδυσσεύς, ἐρμηνεύθειν δὲ τὸ Γαλιλαίου τοῦ φρ. Σαλινιάς, ὑπὸ τοῦ ἐγγενεστάτου καὶ οὐρανότατου Καρράϊω-
του τὸν Πλαύταρχον παραπερρασμένον εἰς τὴν καθολομλουμένην, τὰ ἐξ βιβλίου τοῦ Πολιτικοῦ δικαίου τοῦ Ἀρμενοπούλου, Κριτοῦ Θεσσαλονίκης, δημοσιευθέντος τῇ ἐπιμελείᾳ Γερατίμου μητροπολίτου Ἡρα-

κλείας, τὰ συγγράμματα τοῦ Μελετίου ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, τὴν συλλογὴν τῶν ἀνεκδότων τοῦ Αἰγαίου, καὶ τὴν ἐξακολουθήσιν τοῦ Στράβωνος.

Ἐπεπρόβημεν ἀκολουθίως τὰς ἐν Λακίᾳ γενομένας ἐκδόσεις, ὑποκειμένη μὲν τότε εἰς Ἑλληνας ἀντιδασίλους, οἵονεὶ παραμυθία τῆς δουλείας αὐτῶν, σήμερον δὲ γενομένη ἀφορμὴ τοιαύτης καὶ τοσαύτης ἐρίδος.

Ἐκεῖ ἰδομεν καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς Λακίας καὶ τῆς Τρανσιλθανίας ὑπὸ Φωτεινοῦ, καὶ τὴν βιογραφίαν τῶν Πατριαρχῶν τῆς Ἱερουσαλήμ ἀπὸ τοῦ ἀποστόλου Ἰακώβου, πρῶτον ἱεράργον τῆς ἁγίας πόλεως, μέχρι Χρυσάνθου, ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ Γρηγορίου, καθὼς καὶ τὴν Καθρέπτειν τῶν γυναικῶν, ἀφιερωμένον τῇ δόμνᾳ Ἑλένης Μαυροκορδάτου. Ἐκεῖ καὶ τὰ Στοιχεῖα τοῦ Οὐγγιλίου, μεταφρασθέντα περὶ τὰ τέλη τῆς αὐτῆς ἑκατονταετηρίδος, ἐν ἐξαμέτρῳ ἑλληνοῖς, καὶ τυπωθέντα ἐν Πατρὸνπόλει, ἀναλώματι τοῦ πρίγκηπος Ποτέμκιν, διαπύρου τῶν ἐλληνοφιλῶν μαθητῶν φίλοι, καὶ παρ' αὐτοῖς τὴν Δίκεϊάδα ὑπὸ τοῦ περιούτου Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρους, ἀρχιεπισκόπου Χερτώνας, ἀμρότερος ἔχοντα τὸ σχῆμα μέγα· δι' ὃ καὶ ὑπαμειδίσια ἀναπαλήσας τοῦτο τὸ τοῦ Ἰωάννου Βαπτιστοῦ Ρουσῶ, περιεχόμενον ἐν τινὶ κωμωδίᾳ, ἀμετέφρασε τὴν Δίκεϊάδα εἰς τὸ Ἑλληνικὸν πρὸς ὄφελος τῶν μὴ ὀνοούντων τὴν λατινικὴν· διότι δὲν προεμάντευον τὴν ἡλπίσιν τὴν ὁποίαν ἐμελλον νὰ αἰσθανθῶ ἀναγιγνώσκων τοὺς μελωδικούς τούτους στίχους, καὶ μάλιστα τὰ σοφώτατα αὐτῶν σχόλια. Ἀντίτυπον αὐτῶν πολύτιμον καὶ σπάνιον μοὶ ἐδόθη ἐν Βουπόρῳ ὑπὸ τοῦ φίλου μου πρίγκηπος Κωνσταντίνου Μουρουζῆ, ὀλίγους μῆνας πρὸ τοῦ τραγικοῦ αὐτοῦ θανάτου.

Ἐφθάσαμεν καὶ εἰς τῆς 10' ἑκατονταετηρίδος τὰ βιβλία, καὶ ἰδομεν τὰς ρητορικὰς καὶ φιλοσοφικὰς πραγματείας τοῦ Οἰκονόμου καὶ τοῦ Βάμβα, τὰς μεταφράσεις βιβλίων ἀνωγῆς καὶ ἡλικίης γενομένης ὑπὸ νέων δομητῶν τοῦ Φαναρίου, τῶν ὁποίων τὰς πλείστας εἶχον γνωρίσει· τὴν ἀπελευθερωθεῖσαν Ἱερουσαλήμ, διὰ στίχων ἀπλῶν, ἧς καὶ ὁ λόρδος Βάβρον ἐποίησεν ὁμιλίαν ἐν τῷ Childs - Harold, ὅτε ἐξῆλθε παρὰ τῆς Ἑλλάδος ἄλλον αὐτοκρατορικὸν πόλεμον κατ' ἄλλων Σαράκενῶν τὰ ἠρωϊκά χρονικά τῆς Πάργας καὶ τοῦ Σουλίου, καὶ ἐπὶ τέλος τὴν Ἱστορίαν τὴν ὁποίαν ἠπειρώσθη τις μετέφρασεν ἀπὸ τῶν ἐρῶν τῆς Ἀμερικής, ἢ μᾶλλον ἀπὸ τῶν ἰδῶν τῶν Παρισίων εἰς τὴν Ἑλλάδα. Μεταφραστὴς δὲ αὐτῆς ἦτο ὁ αὐτὸς Ἀδραμιώτης, οὗτινος ἡ ἐμπειρία ἐπὶ κριτικῇ ἐτάραξε τὴν Κ. Σατωδριὰν περιηγούμενον.

Τὴν μακρὰν ταύτην ἐπιθεώρησιν ἐπέστειλαν τὰ ἐθνικά ἄσματα τοῦ Ῥήγα τὰ ὅποια περιήλθον τοσαῦτα ἐπὶ χειρόγραφα ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, τὸ ἀνέκδοτον πολεμικὸν ἔργον τῶν πρώτων ποιημάτων ἅτινα ἐτυπώθησαν ἐν Πελοποννήσῳ, καὶ τὸ κλέφτικον ποίημα τοῦ Τριούπη, νέου Τυρταίου, ἐκδοθὲν τὸ 1821.

Τὴν φιλολογικὴν ταύτην ἐπιθεώρησιν τῶν βιβλίων

τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ἐπιθεώρησιν ταχεῖαν μὲν ἢς τινος ὅμως ἡ μνήμη ἐμειβε κεχαραγμένη ἐν τῇ καρδίᾳ μου, ἐπανελάβον σήμερον ἐν ἀνέτει, ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις δημοσιευθέντι καταλόγῳ τοῦ Κ. Παπαδοπούλου Βρετοῦ. Ἐξ αὐτοῦ, διαλαμβάνοντος χιλίους καὶ ἐπέκεινα τίτλους βιβλίων, μαθάνομεν τί, ἐν ἐλλείψει ἐθνικῶν τυπογραφείων, ἐπραξαν ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, τὰ φιλόξενα πιστῆρια τῆς Ρώμης, τῆς Βενετίας, τῶν Παρισίων, τοῦ Λονδίνου καὶ τῆς Βιέννης, ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτητίας πολέμου· τόσῳ δὲ μᾶλλον κατέστησε ζωηρότερας τὰς ἀναμνήσεις μου τὸ πολῦτιμον τοῦτο πόνημα, ὅσω ὁ ἐκδόσας αὐτὸ, διακεκριμένος βιβλιόφιλος, ἐξελέξατο ἄλλοτε τὰ βιβλία τὰ ὅποια μ' ἐδείξεν ὁ λόρδος Γουλφρὶδ, καὶ διετέλεισεν ἐπὶ πολὺ ἐραρεῦν τῆς Ἰονίου βιβλιοθήκης, τῆς συστηθείσης ὑπὸ τοῦ ἐνδόξου ἐκείνου φιλέλληρος.

Εἰς τὸν κατάλογον τοῦτον τοῦ Κ. Βρετοῦ (οὗ τινος τὸ ὄνομα διακρινίσθη εὐτυχῶς καὶ διατινῶν φιλολογικῶν δοκιμίων τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καταχωρηθέντων ἐν τοῖς ἡμετέροις περιοδικοῖς συγγράμμασιν), εἰς τὸ ἔργον, λέγω, τοῦτο, διότι ὁ εὐφυὴς καὶ σοφὸς Νοδιέρ ἀπέδειξεν ὅτι καὶ εἰς κατάλογος εἶναι ἔργον ἄξιον λόγου, εἰς τὴν εἰκόνα αὐτῆς τῶν ἐπὶ τετρακόσια ἔτη Ἑλληνικῶν γραμμάτων, τολμῇ νὰ προσκαλέσῃ τὴν προσοχὴν τῶν πολυαρίμων ἀναγνωστῶν τῆς ἡμετέρας ἐφημερίδας, εἰ καὶ κινδυνεύει νὰ θεωρηθῇ καὶ δευτέρον ὑπέρημαχος ὑποθέσεως ἀπεγθοῦς μὲν κατὰ τὸν ἐνεστῶτα χρόνον, τὴν ὁποίαν ὅμως, ὅσω ταχὺς καὶ ἂν προχωρήσῃ οὗτος, δὲν θέλει κατερθῶσει νὰ ἐξαφανίσῃ.

Ὁ κόμης ΜΑΡΚΕΛΛΟΣ.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

—ο—

ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ.

— Εἰς Ἀγγλίαν ἐγένετο ἐσχάτως ἐφεύρεσις, ἥτις μερίστην ὑποτίθεται ῥοπήν εἰς τῶν ἡλεκτρικῶν τηλεγράφων τὴν ἐφαρμογὴν, ἐπὶ τόπων διαχωρισμένων ὑπὸ θαλάσσης. Ἄλλοτε, ὅτε μεταξὺ δύο τόπων ὤκειντο αὐτοὶ τε σκιδόντα, σάμασά τε ἡγήσασα, ἢ ἡ κοινωνία μεταξὺ τῶν τόπων ἐκείνων ἦν πολλοῦ χρόνου ἔργον, καὶ ἐξέθετο εἰς μωρίους κινδύνους, σήμερον λεπτὸν σύρμα, παρακολουθεῖν τὰ συμβαίνοντα, ἀναβαίνον εἰς τὰς κορυφὰς αὐτῶν, καὶ βυθίζομενον εἰς τὰ βάραθρα, φέρει ἐν ῥεπῇ ὁφθαλμοῦ,

τῇ ταχύτητι τοῦ στοχασμοῦ, ἀπὸ ἀκρῶν μέχρι ἀκρῶν τῆς στερεᾶς, τὰς ἀγγελίας καὶ τὰς ἰδέας. Ἀλλ' ἡ ἡγήσασα θάλασσα ἐπικολούθει μέχρι τοῦδε, σχεδὸν ὡς ἐπὶ Ὀμήρου, παρεμβάλλουσα ἀνυπερβλήτα προσκόμματα εἰς τὴν ἀμεσὴν ταύτην καὶ στιγμιαίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους συγκοινωνίαν. Ἐς μεγαλόρρημα ἐβωρήθη, καὶ τῷ ὄντι μέγιστος κατὰ τῶν δυνάμεων τῆς φύσεως θριαμβὸς ἦν, ὅτι τὸ ἀγγελιοφόρον σύρμα ἔξευξε τὸν Βρετανικὸν πορθμὸν ἄλλὰ καὶ τοῦτο μετὰ μεγίστων συνεδωτο δυσχερειῶν, δαπανῶν καὶ φόβων, μή τις ἀγκυρα πλανηθεῖσα τὸ παρασύρῃ, μή τις κυμάτων ἀναβρασμὸς τὸ θραύσῃ, μή τις τὸ καταπνέῃ λαίμαργος καρχαρία. Ἀλλ' ἰδοὺ ὅτι ἤδη αὐτὴ μάλιστα ἡ θάλασσα καθίσταται ὁ ἀδάπανος τῆς κοινωνίας αὐταγωγὸς, οὐχὶ πλέον διαιρούσα, ἀλλὰ συνδέουσα τὰ μᾶλλον ἀπωκισμένα μέρη τῆς γῆς, καὶ οὐχὶ τὴν τηλεγράφον δεχομένη, ἀλλ' αὐτὴ γινομένη τηλεγράφος. Σκωτῆς τις, οὗ ἀγνοοῦμεν τὸ ὄνομα, εἶναι ὁ πρῶτος τοῦ ἡλεκτρικοῦ τηλεγράφου ἐφευρετής· ἀλλὰ δυστυχεῖς δι' αὐτὸν περιστάσεις περιήλθαν εἰς ἄλλον τὴν δόξαν τῆς ἀνακαλύψεως του. Τὸν ἀκάματον ὅμως ταῦτον τῆς ἐπιστήμης ἀγωνιστὴν δὲν κατέβαλεν ἡ πρώτη ἀποτυχία. Ἡ ἀνεξάντλητος διάνοιά του, τὴν πρώτην θαυμασίαν ἀνακάλυψιν ἥτις τοῦ ἀφηρέθη, ἀντικατέστησε δι' ἄλλης οὐχ ἥττον θαυμασίας. Εἰς τῆς πόλεως Πορτσμουθης μικρὰν λίμνην ἢ δεξαμενὴν τοῦ μύλου, ἔχουσιν πλάτος πεντακοσίων ποδῶν, εἰς τὴν μίαν ὁχθὴν ἐβύλισε τὴν ἀκρὰν τοῦ τηλεγραφικοῦ σύρματος, συνωδεύομένην μετὰ μηχανῆς ἥν ἐφεύρε, καὶ ἄλλην ἀκρὰν εἰς τὴν ἀντιπέραν ὁχθὴν, καὶ αἱ ἀγγελίαι μεταδίδοντο ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην διὰ τοῦ ὕδατος, ὡς ἂν τὸ διεπέρα ἡλεκτρικὸν σύρμα κατὰ πλάσαν αὐτοῦ τὴν ἑκτίαν. Οἱ εἰς τὴν ἀποπείραν παρευρεθέντες, καὶ διεύθυναντες αὐτὴν, ἦσαν μηχανικοὶ ἐκ τῶν μύλων πεπαίτευ ἄνων τῆς Ἀγγλίας, καὶ οὗτοι βεβαίως εἶπεν οὐδὲν καλῶς ὅπως ἡ αὐτὴ ἀρχὴ καὶ τὸ αὐτὸ σύστημα ἐφαρμόσῃ ἐπίσης ἐπιτυχῶς εἰς αὐτὸν τὸν Βρετανικὸν πορθμὸν, καὶ εἰς ἐφ' ἑστέρας θαλάσσας, ὥστε ὁ ἡλεκτρικὸς τηλεγράφος, ὅστις μέχρι πρό ὀλίγου εἶχεν ὄριον ἀνυπερβλήτων τὴν θάλασσαν, αὐτὴν θέλει ἔχει τοῦ λοιποῦ κορυφώτερον ὑπερέστη, ἢ μᾶλλον διὰ τῆς ἐφευρέσεως ταύτης ἡ θάλασσα ἀναγνωρίζεται φυσικὸς ἢ τε τρικλὸς τηλεγράφος μεταξὺ τῶν στερεῶν.

— Πιστὰ τοῖς ἀρχαιοτάτοις ἐπαράττει ἡ ἰδέα ὅτι ὑπῆρχεν ὑποθαλάσσιος δίοδος ἀπὸ τῆς πόλεως τῶν Συρακουσῶν πρὸς τὴν ἐμπροσθὴν αὐτῆς κειμένην νῆσον τῆς Ὀρτυγίας. Κατ' ἐπιστολὴν ἐκ Νεαπόλεως, τῆς 15 Ἀυγούστου, ἡ δίοδος αὕτη ἀνακαλύφθη τῷ ὄντι ὑπὸ τῶν γνωστῶν Σικελῶν ἀρχαιολόγων τῶν Κ. Κ. Σαντ. Πλὴν καὶ Καβατέρου. Εἶναι δὲ αὕτη ὑδραγωγεῖον, οὗ σὰ θεμέλια εἰσὶ τείνιμα εἰς βάθος ἑκατὸν δέκα σπιθαμῶν ὑπὸ τὴν ἐπιφανείαν τῆς γῆς, καὶ ὑπερέχον δεκαπέντε πόδας ὑπὲρ τὸν κορυμνισμὸν τῆς θαλάσσης. Λιὰ τοῦ ὑδραγωγείου τούτου ἡ παρρησιαστικὴ πηγὴ Ἀρέθουσα, ἥς τὰ εἰσπίπτα σφύζονται εἰ-